

Referat fra møte i Overvåkingsgruppa, 1. april 2009

Møtet ble holdt onsdag 1. april 2009 i Tromsø, Forskningsparken med oppkobling til to lokasjoner på video (Oslo og Odda)

Følgende institusjoner (12) og personer (15) var til stede:

Akvaplan-niva, Nina Mari Jørgensen
Artsdatabanken, John Atle Kålås
Direktoratet for naturforvaltning, Anne Britt Storeng
Fiskeridirektoratet, Modulf Overvik
Havforskningsinstituttet, Gro I. van der Meeren, Knut Sunnanå, Maria Fossheim
Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning, Amund Måge – video (Odda)
Norsk institutt for naturforskning, Svein-Håkon Lorentsen
Norsk institutt for vannforskning, Norman Green – video (Oslo)
Norsk polarinstitutt, Per Arneberg, Cecilie von Quillfeldt
Oljedirektoratet, Lara Dyring
Statens forurensningstilsyn, Christine, Daae Olseng
Statens strålevern, Anne Lene Brungot – video (Oslo)

Møtet ble innledet med en gjennomgang av innkalling og dagsorden. Dagsorden for dette møtet var evaluering av årets rapport og veien videre mot samlerapporten neste år. Referat fra møte 13. januar og 5. februar ble godkjent uten merknader. Referatene er sendt ut tidligere, og ligger på ftp-serveren.

Årets rapport – tilbakemeldinger og forbedringer

Rykende ferske rapporter ble utdelt til de som var til stede på møtet i Tromsø. De fleste i gruppa ytret at de var svært fornøyd med produktet, og det ser ut til at vi greier å forbedre rapporten for hvert år. Knut påpekte at vi fremdeles har en del utfordringer mht layout og at vi dessuten må avklare en del i forhold til vår økosystemforståelse (se pkt Indikatorbasert forvaltning).

Formidling

Diskusjonen rundt årets rapport dreide seg for det meste om hvordan selve rapporten blir presentert og hvordan innholdet formidles videre. Årets rapport ble presentert for offentligheten tirsdag 31. mars på Havforskningsinstituttet sitt rapportslipp i Tromsø (og lagt ut på Havforskningsinstituttets hjemmeside www.imr.no 2. april: *Barentshavet – rikt, reint og produktivt*). Gruppa diskuterte hvorvidt dette er en god måte å presentere rapporten eller om vi heller bør presentere vår rapport sammen med faglig forum 1. mai (dvs neste års rapport og presentasjon). Når det gjelder presse/formidling er det på sikt ønskelig med en viss koordinering av alle de tre gruppene. Vi må dessuten gjøre oss opp en mening om hva vi ønsker med formidlingen: blest om tema eller info om viktige forvaltningsretninger?

Gruppa ønsker dessuten at det skal være mer info som kommer ut til folk flest – og at det derfor er ønskelig med for eksempel egne pressemeldinger. For å få dette til må INFO (HI) være involvert i arbeidet tidligere, for å skille ut aktuelle nyhetsaker.

Et forslag som ble stilt var at overvåkingsgruppa har en felles pressemelding om rapporten og at de enkelte institusjonene legger ut egne saker på sine hjemmesider. Alternativt kan vi lage et par hovedsaker som alle institusjonene legger ut (samtidig). I årets rapport er de naturlige hovedsakene: 1) HIs økosystemtokt: ingen innsamling i 2009 – konsekvenser for vårt arbeid.

2) Hvilke indikatorer som fungerer/ ikke fungerer (Tabell 6.2.1) – hva vi trenger for å få på plass alle indikatorene.

Forbedringer til neste års rapport

Vi trenger indikatorer for menneskelig påvirkning, dvs påvirkningsindikatorer og effektindikatorer. Hvordan vi skal synliggjøre dette behovet er vesentlig for neste års rapport. Knut påpekte at den største påvirkningen i Barentshavet per i dag er fiskeriene (2,5 mill tonn uttak av fisk), og at dette er dårlig rapportert og fremhevet i vår rapport. Svein-Håkon foreslo en workshop for å komme opp med gode forslag til påvirknings- og effektindikatorer.

Til neste år bør vår rapport skjele til den norsk-russiske miljørapporten som kommer til sommeren, siden denne har mye til felles med vår rapport. Det er ellers ikke ønskelig at det gjentatte ganger skrives om det samme i de rapportene som kommer fra planområdet, siden dette betyr dobbeltarbeid dersom det ikke er de samme folkene som deltar i alle prosessene. Vi bør derfor fremheve det som er overvåkingsgruppas egenart mht det vi rapporterer. Vi har identifisert at økosystembetragtninger er fraværende fra mange av de andre prosessene og at det nettopp er denne delen vi bør bygge ut.

Fellesrapport 2010

Årets faglig forum rapport 2009 ble kort presentert av Cecilie. Det presiseres i rapporten at en del punkter ikke behandles fullt ut, bl.a. forsuring av havet, sårbare og verdifulle områder, introduserte arter og klima. Andre momenter som er mangelfullt behandlet er konflikter mellom næringer og vurdering av samlet påvirkning.

Under diskusjonen ble det oppfordret å trekke inn Forvaltningsplan Norskehavet i det videre arbeidet, når denne blir offentliggjort, for å se etter utviklingsmuligheter også for forvaltningsplanen for Barentshavet.

For den endelige evaluering av forvaltningsprosessen neste år, ble det foreslått

- Å benytte eksternt kompetanse, men samtidig sikre at alle deltakerne i gruppen må kunne melde inn sine erfaringer.
- At kunnskapsutvikling må vise til resultater i større grad enn til aktiviteter.
- At overvåkingsgruppen må ta ansvaret for å jobbe med vurdering av økosystemet, dvs en økosystemevaluering samt en evaluering av overvåkingssystemet.
- Resymé fra Risikogruppens rapport må settes i system med de andre rapportene, hvordan bruke resultatene fra Risikogruppen inn mot de andre gruppene. Utveksle data med overvåkingen?

Videre arbeid med fellesrapporten vil ta med seg diskusjonen fra FFs møte 7-8 mai. Det vil bli utarbeidet en felles rapport fra alle tre gruppene med frist til 1. juni 2010. Overvåkingsgruppen vil legge frem sin evaluering (kap 5) og sin gjennomgang av indikatorene (kap 4) til 15. februar i en egen rapport som ikke trykkes, og denne teksten vil inngå i den felles rapporten.

Det opprettes en redaksjonskomité bestående av de tre gruppenes koordinatorene med faglig forums koordinator som leder. Gruppene ledere møter i redaksjonskomiteen ved behov.

Gruppen mener at det bør velges ut faglige bidrag, der fokus bør være på tidligere temaartikler, ønsker som kommer fra styringsgruppe og departementer, samt økosystembeskrivelse som fremkommer gjennom arbeidet med felles norsk-russisk rapport. Også publiserte arbeider må vies oppmerksomhet.

Overvåkingsgruppen må fokusere på betydningen av indikatorene og om utvalget er rett. Videre bør det fokuseres på statistisk signifikans. Ekstern evaluering av arbeid og rapport må vurderes. Bruk av modeller for bedre forståelse av data i tid og rom må vurderes – gjerne gjennom pågående prosjektarbeid og publikasjoner fra disse. Vurdering av økosystemtokt som plattform bør også med. Det er viktig å etablere en bedre kontakt med leverandørene av data og kunnskap.

Det må være klart i mai om hva som er tilgjengelig av midler og hva som ikke er dekket. Gruppene bør gå aktivt ut å legge vekt på betydning av opparbeidingen av viktige indikatorer, for å få en oversikt over kortsiktige (nødvendig for å bedre rapporten) og langsiktige behov (utvikling av indikatorer). Plan klar innen mai om hva som kan oppgraderes av indikatorer, hva som ikke oppgraderes, da med en begrunnelse.

Rapportering av mandatoppfyllelse, forvaltningsteknisk kapittel er en del av evalueringen av forvaltningsarbeidet. Alle grupper må bidra.

Per utnevnt til leder og Anne Brit er rådgiver i komité for evalueringskapittelet, som skal ha oppstart og får en plan i gang i mai. **Tankeinnspill til Knut/ Per første uken i mai.** Øvrige medlemmer: Knut, Gro, Svein-Håkon og Christine.

Indikatorbasert forvaltning

Knut presenterte noen tanker om en struktur for konseptet "Indikatorbasert forvaltning" – presentasjonen ligger på ftp-serveren. Denne presentasjonen ble også holdt i en arbeidsgruppe for havmiljø under det norsk-russiske miljøsam arbeidet. Knut tenker seg at dette oppsettet kan utvikles videre og danne grunnlaget for en mer felles forståelse av hvordan vi kan forholde oss til dette begrepet.

Innlegget fokuserer på sammenhengene i det arbeidet vi gjør gjennom året – med et system for rapportering opp mot forvaltningen – hvordan forvaltningsplaner spiller inn – nivåer på rapportering – og til sist hvordan dette influerer på kunnskapsutvikling.

En videre utvikling av denne presentasjonen kan bli brukt inn i prosessen til neste år med å foreslå hvor det trengs revisjon av nåværende plan og prosessene rundt forvaltning.

Neste møte holdes torsdag 4. juni i Tromsø og vil være basert på at så mange som mulig deltar på video.